

3.6. Sfera społeczna

3.6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna

Na dzień 31 grudnia 2005 roku Powiat Zgierski zamieszkiwało 160 728 osób, co stanowiło 6,235% ogólnej liczby mieszkańców Województwa Łódzkiego oraz 0,421% mieszkańców kraju.

Najwięcej ludzi zamieszkuje gminę miejską Zgierz - 58 351 osób, tj. 36,3% ludności Powiatu Zgierskiego. Najmniej zaludnione jest miasto Stryków, liczba jego mieszkańców stanowi 2,23% ludności Powiatu. Podstawowe informacje o ludności Powiatu przedstawiono w tabeli nr 12.

Tabela nr 12. Ludność Powiatu Zgierskiego.

Wyszczególnienie	Ogółem	Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym	
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Powiat Zgierski	160728	30147	14600	104053	51259	26528	18118
Miasto Głowno	15181	2794	1321	9776	4834	2611	1804
Miasto Ozorków	20623	3762	1855	13500	6792	3361	2370
Miasto Zgierz	58351	10265	4988	38404	19383	9682	6647
Miasto-Gmina Aleksandrów Łódzki	26259	4939	2397	17357	8557	3963	2733
w tym miasto	20486	3734	1803	3587	6817	3165	2214
Miasto-Gmina Stryków	12126	2335	1083	7770	3713	2021	1386
w tym miasto	3589	628	296	2410	1186	551	394
Gmina Głowno	4953	1087	517	2917	1354	949	613
Gmina Ozorków	6512	1412	696	3928	1816	1172	751
Gmina Parzęczew	5333	1216	573	3348	1502	769	498
Gmina Zgierz	11390	2337	1170	7053	3308	2000	1316

Źródło: www.stat.gov.pl - dane statystyczne GUS.

Gęstość zaludnienia w Powiecie wynosi 188 osób na 1 km² i jest to jeden z najwyższych wskaźników wśród powiatów Województwa Łódzkiego.

Struktura wieku mieszkańców Powiatu Zgierskiego, wyrażona w podziale na grupy wiekowe: przedprodukcyjną, produkcyjną i poprodukcyjną, nieznacznie różni się od struktury w innych powiatach.

Według danych z roku 2005, w wieku przedprodukcyjnym znajdowało się 18,76% ogółu mieszkańców, w wieku produkcyjnym - 64,74%, a w wieku poprodukcyjnym – 16,5%. Ludność w wieku przedprodukcyjnym województwa łódzkiego wyniosła 18,87% ogółu mieszkańców, w wieku produkcyjnym – 63,88%, a w wieku poprodukcyjnym – 17,25%. Przedstawione dane wskazują, że struktura demograficzna społeczeństwa Powiatu Zgierskiego jest bardzo podobna do struktury mieszkańców województwa.

Struktura wieku mieszkańców Powiatu Zgierskiego oddaje typowe trendy dla rozwoju ludnościowego województwa i całego kraju. Bardzo mała liczebnie jest grupa ludności urodzonej w okresie II wojny światowej, bardzo liczne jest pokolenie wyżu kompensacyjnego z przełomu lat 40-tych i 50-tych, wyraźnie odzwierciedla się niż z lat 60-tych oraz wyż lat 70-tych i 80-tych; mała liczebnie (szczególnie w mieście) jest grupa dzieci urodzonych w latach 90-tych, co jest efektem procesów transformacji systemowej skutkującej trudną sytuacją na rynku pracy, kryzysem mieszkaniowym, zmniejszaniem liczby zawieranych małżeństw i ogólnie zmianami modelu rodziny.

3.6.2. Rynek pracy i bezrobocie

Według stanu na dzień 30 września 2007 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiecie Zgierskim osiągnęła poziom 9.929 osób, w tym 5.032 kobiet. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 21,2% ogółu (2.102 osób). Poniżej została przedstawiona struktura bezrobotnych wg wybranych kategorii.

Według płci

Kobiety, w liczbie 5.032, stanowiły w końcu września 2007 r. 50,7% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do września 2006 r. ich liczba zmalała o 1.556, jednak udział procentowy kobiet w bezrobociu ogółem pozostał identyczny. Bezrobocie wśród mężczyzn było niższe o 1.509 osób.

Z reguły do rejestracji zgłasza się mniej kobiet niż mężczyzn, również mniej zostaje skreślonych z ewidencji, jednak obecnie udział procentowy kobiet zwiększył się w stosunku do analogicznego okresu z roku ubiegłego. Nowo zarejestrowane kobiety stanowiły 47,2% ogółu rejestrujących się, wśród skreślonych z ewidencji bezrobotnych tworzyły 47,3%, podejmujące pracę to 48,5% ogółu zatrudnionych, natomiast wśród wyrejestrowanych z braku gotowości do podjęcia pracy kobiety stanowiły 35,1%. We wszystkich tych kategoriach kobiet było mniej niż mężczyzn. Zdecydowanie częściej niż mężczyźni kobiety kierowane były na staż zawodowy, w omawianym okresie w ogólnej liczbie skierowanych (909 osób) kobiety stanowiły 73,9%.

Tabela nr 13. Bezrobotni według płci.

Wyszczególnienie	Trzy kwartały 2006 r.			Trzy kwartały 2007 r.		
	ogółem	kobiety	udział % kobiet	ogółem	kobiety	udział % kobiet
Stan na koniec września	12994	6588	50,7	9929	5032	50,7
Nowo zarejestrowani	8664	4065	46,9	8573	4043	47,2
Wyłączeni z ewidencji	11158	5223	46,8	11369	5378	47,3
Podjęcia pracy	6136	2880	46,9	5763	2794	48,5
Brak gotowości	2386	817	34,2	2326	817	35,1

Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu.

Według wieku

Zarejestrowanych w Urzędzie Pracy według stanu na koniec września 2007 roku w 61,2% charakteryzował wiek produkcyjno-mobilny (18-44 lat), co oznacza, że wymienioną cechą posiadało 6.084 bezrobotnych (o 2.279 osób mniej niż przed rokiem). Młodzi bezrobotni, w wieku od 18 do 24 lat, których było 1.291 stanowili 21,2% tej kategorii.

W ogólnej liczbie bezrobotnych, młodzież przedstawiała 13%. W odniesieniu do września 2006 roku w grupie młodych bezrobotnych zanotowano spadek o 655 osób, który był spowodowany, między innymi, kierowaniem ich na staż zawodowy. Od początku 2007 roku staż rozpoczęły 882 osoby w wieku od 18-24 lat.

Pozostałe trzy grupy wiekowe stanowiły 38,8% ogółu, a wśród nich największą pozostaje zbiorowość bezrobotnych w wieku od 45-54 lat – 2.873 osoby. Mimo, iż liczba ich zmalała o 820 jednostek w stosunku do września 2006 roku, to jej udział procentowy w liczbie ogółem wzrósł o 0,6 punktu. Nadal, choć nieznacznie, rośnie grupa bezrobotnych powyżej 55 roku życia, w odniesieniu do września 2006 roku wzrosła o 34 osoby.

Tabela nr 14. Bezrobotni według wieku.

Wyszczególnienie	30.09.2006 r.		30.09.2007 r.	
	w liczbach	w %	w liczbach	w %
Ogółem	12994	100,0	9929	100,0
18–24	1946	15,0	1291	13,0
25–34	3580	27,6	2693	27,1
35– 44	2837	21,8	2100	21,1
45–54	3693	28,4	2873	29,0
55–59	767	5,9	789	8,0
60–64 lata	171	1,3	183	1,8

Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu.

Według poziomu wykształcenia

Wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadało 36,8% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na koniec września 2007 roku. Jest to ciągle najliczniejsza grupa na rynku pracy – 3.650 osób, mimo iż w odniesieniu do września roku ubiegłego widoczny jest jej spadek o 1.195 osób.

Liczną grupę tworzyli również bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 28,8%, tutaj nastąpił spadek o 1.028 osób. Zbiorowość osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym jest trzecią z kolei pod względem wielkości, stanowi ona 21% ogółu. Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym to 8,2% ogółu zarejestrowanych.

Bezrobotnych z wykształceniem wyższym jest najmniej, a w odniesieniu do września 2006 roku notuje się ich spadek o 75 osób, jednak udział procentowy osób z tym wykształceniem w ogólnej liczbie bezrobotnych, był wyższy niż przed rokiem o 0,7 punktu.

Generalnie spadek odnotowano we wszystkich grupach, jednak udział procentowy w liczbie ogółem zmniejszył się wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.

Tabela nr 15. Bezrobotni według wykształcenia.

Wyszczególnienie	30.09.2006 r.		30.09.2007 r.	
	w liczbach	w %	w liczbach	w %
Ogółem, z tego:	12994	100,0	9929	100,0
- z wykształceniem wyższym	591	4,5	516	5,2
- policealnym i średnim zawodowym	2667	20,5	2081	21,0
- średnim ogólnokształcącym	999	7,7	818	8,2
- zasadniczym zawodowym	3892	30,0	2864	28,8
- gimnazjalne i poniżej	4845	37,3	3650	36,8

Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu.

Miejsce pochodzenia

W końcu września 2007 roku w ogólnej liczbie zarejestrowanych (9.929 osób) było 2.245 bezrobotnych zamieszkałych na wsi oraz 7.684 mieszkańców miast. Ogółem prawo do zasiłku posiadały 2.102 osoby, z tego 474 mieszkańców wsi i 1.628 mieszkańców miast.

Od początku 2007 roku zarejestrowano 8.573 osoby bezrobotne, z tego 1.894 osoby zamieszkujące wieś i 6.679 osób zamieszkujących miasta. Z ewidencji bezrobotnych wyłączono 2.527 osób zamieszkałych na wsi, tj. 22,2% wszystkich skreśleń (11.369 osób). Z tego wynika, że 8.842 to mieszkańcy miast. Zatrudnienie było powodem wyrejestrowania dla 1.216 osób zamieszkałych na wsi, tj. 21,1% wszystkich przypadków podjęć pracy (5.763 osoby) co oznacza, że pozostali to mieszkańcy miast – było ich 4.547 osób.

3.6.3. Opieka zdrowotna

Charakterystycznym zjawiskiem demograficzno-epidemiologicznym obserwowanym w Powiecie Zgierskim jest starzenie się populacji. Zwiększająca się stale liczba osób w wieku poprodukcyjnym w istotny sposób wpływa na kształtowanie się zachorowalności i chorobowości zwłaszcza na choroby przewlekłe, choroby układu krążenia, nowotwory, schorzenia układu oddechowego, pokarmowego i schorzenia narządu ruchu. Dramatyczna sytuacja epidemiologiczna kształtuje potrzeby zdrowotne mieszkańców i wyznacza tym samym kierunki zmian w organizacji świadczeń.

Powiat Zgierski jest organem tworzącym dla Powiatowego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Zgierzu, który udziela świadczeń zdrowotnych na poziomie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej. Powiatowy Zespół Opieki Zdrowotnej od 30 lat świadczy kompleksowe usługi w zakresie: profilaktyki, leczenia, rehabilitacji dla mieszkańców Powiatu Zgierskiego. Pacjenci PZOZ to w większości ludzie w wieku poprodukcyjnym (emeryci i renciści zgierskich zakładów przemysłowych), chorzy z rozlicznymi schorzeniami układowymi i dysfunkcjami narządu ruchu. Opieką medyczną objęte są również osoby w wieku średnim produkcyjnym oraz młodzież szkół ponadgimnazjalnych.

PZOZ świadczy następujące usługi medyczne na podstawie umów zawieranych z Narodowym Funduszem Zdrowia:

1. Podstawowa opieka zdrowotna.
2. Ambulatoryjna opieka specjalistyczna.
3. Stomatologia i protetyka.
4. Rehabilitacja lecznicza.
5. Hospitalizacja (choroby niedokrwienne serca, nadciśnienie tętnicze, zapalenia płuc i oskrzeli, zawały serca, niewydolność krążenia, udary, cukrzyce, anemie):
 - a) Oddział chorób wewnętrznych – 30 łóżek szpitalnych, 4 stanowiska intensywnej terapii,
 - b) Oddział dla przewlekłe chorych – 14 łóżek szpitalnych.
6. Medycyna szkolna i medycyna pracy.

W wykonywaniu usług medycznych podejmowane są działania zmierzające do podnoszenia jakości usług, jak również do zapewnienia dostępności i ciągłości świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej oraz ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. W 2006 roku zrealizowano 72.109 świadczeń medycznych (podstawowa i specjalistyczna opieka), z usług stomatologicznych skorzystało 4.167 osób, hospitalizowano 1.179 osób. Szczegółowe dane z 2006 roku przedstawiają się następująco:

1) PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA – 28.402 udzielonych świadczeń

porady lekarskie	-27.835(liczba porad)
wizyty domowe	-567

2) AMBULATORYJNA OPIEKA SPECJALISTYCZNA – 16.286 porad

poradnia ginekologiczno-położnicza	-2.128
poradnia dermatologiczna	-3.827
poradnia okulistyczna	-2.131
poradnia chirurgiczna	-1.309
poradnia ortopedyczno-urazowa	-1.449
poradnia urologiczna	-1.509
poradnia kardiologiczna	-2.493
poradnia neurologiczna	-1.189
poradnia pulmonologiczna	- 251

3) BADANIA SPECJALISTYCZNE – 27.421 udzielonych świadczeń

fizjoterapia	-9.582
rehabilitacja	-2.050
masaże	- 2.102
EKG	-5.863
USG	-1.454
USG naczyń	- 113
RTG	-4.691
badanie słuchu	- 470
holter	- 164
spirometria	- 551
próby wysiłkowe	- 87
Echo serca	- 294

4) STOMATOLOGIA – 4.167 osób

5) ODDZIAŁ SZPITALNY – 1.179 osób

Oddział chorób wewnętrznych	- 994
Oddział dla przewlekłe chorych	- 185

Liczba pacjentów korzystających z usług medycznych w placówce, w tym pacjentów hospitalizowanych (wg oddziałów) została zilustrowana w tabeli nr 16.

Tabela nr 16. Liczba pacjentów korzystających z usług medycznych w latach 2004-2007.

Rok sprawozdawczy	Przychodnia				
	Liczba osób zadeklarowanych	Przyjęcia			Ogólna liczba pacjentów
		POZ	Medycyna pracy	Specjaliści	
2004	6.801	28.491	1.589	18.154	48.234
2005	6.759 w tym osoby: do 6 lat – 9 od 6 do 65 lat – 5.301 pow. 65 lat – 1.449	29.037	1.141	18.553	48.731
2006	6.596 w tym osoby: do 6 lat – 0 od 6 do 65 lat – 5.127 pow. 65 lat – 1.469	27.835	1.292	18.851	47.978
2007 (dane obejmują III kwartały)	6.517 w tym osoby: do 6 lat – 3 od 7 do 19 lat – 61 od 20 do 65 lat – 4.871 pow. 65 lat – 1.469	23.890	961	13.333	38.184

Rok sprawozdawczy	Szpital		
	Przyjęcia		Ogólna liczba pacjentów
	Oddział Chorób Wewnętrznych	Oddział Przewlekłe Chorych	
2004	935	184	1.119
2005	1.017	207	1.224
2006	994	185	1.179
2007 (dane obejmują III kwartały)	727	147	874

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Zgierzu.

Z usług medycznych świadczonych przez placówkę PZOZ korzystali mieszkańcy Łodzi, województwa łódzkiego, całego kraju. Dane szczegółowe przedstawia tabela nr 17.

Tabela nr 17. Osoby korzystające z usług PZOZ zamieszkujące poza granicami Powiatu Zgierskiego.

Rok sprawozdawczy	Mieszkańcy m. Łodzi	Mieszkańcy województwa łódzkiego	Mieszkańcy spoza województwa łódzkiego	Ogólna liczba pacjentów
2004	47	1.071	1	1.119
2005	44	1.180	0	1.224
2006	61	1.112	6	1.179
2007 (dane obejmują III kwartały)	57	812	5	874

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Zgierzu.

Z usług placówki mogą korzystać obywatele innych krajów Unii Europejskiej. Do dnia wypełnienia wniosku nie udzielono świadczeń pacjentom innych krajów Unii Europejskiej.

PZOZ wyposażony jest w laboratorium analityczne z nowoczesnym sprzętem do pracowni EKG, RTG i USG. Oddział Rehabilitacji świadczy porady rehabilitacyjne, wykonuje zabiegi lecznicze (z wykorzystaniem masażu, termozeli, diatermii krótkofalowej, pola magnetycznego, sollux, ultradźwięków, krioterapii, kąpeli wirowej, kinezyterapii) oraz rehabilitację narządów ruchu z uwzględnieniem wskazań ortopedycznych pourazowych, po zabiegach operacyjnych, z przewlekłymi schorzeniami, reumatologicznymi, gdy nie jest możliwe korzystanie przez pacjenta z zabiegów rehabilitacyjnych w warunkach ambulatoryjnych.

Na terenie Powiatu Zgierskiego funkcjonuje 67 aptek zlokalizowanych następująco: Gmina Aleksandrów Łódzki – 13, Miasto Głowno – 6, Gmina Głowno – 1, Miasto Ozorków – 9, Gmina Ozorków – 4, Gmina Parzęczew – 2, Miasto-Gmina Stryków – 6, Miasto Zgierz – 23, Gmina Zgierz – 3.

3.6.4. Wychowanie przedszkolne i szkolnictwo

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty do zadań własnych gmin należy zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów. W gminach Powiatu Zgierskiego jednostki te funkcjonują w następujących układach:

Tabela nr 18. Szkoły gimnazjalne, podstawowe i przedszkola w Powiecie Zgierskim.

Lp.	miasto/gmina	Liczba przedszkoli	Liczba szkół podstawowych	Liczba gimnazjów
1.	Miasto-Gmina Aleksandrów Łódzki	3	6	2
2.	Miasto Głowno	3	3	1
3.	Gmina Głowno	3	3	1
4.	Miasto Ozorków	5	2	1
5.	Gmina Ozorków	1	3	3
6.	Gmina Parzęczew	1	2	1
7.	Miasto-Gmina Stryków	1	6	2
8.	Miasto Zgierz	11	9	3
9.	Gmina Zgierz	-	7	3
	OGÓŁEM	28	41	17

Źródło: Opracowanie Starostwa Powiatowego w Zgierzu.

Większość budynków przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów wymaga ciągłych inwestycji, zarówno w infrastrukturę techniczną jak i termomodernizację. Utrzymanie właściwego stanu przedszkoli jest jednym z elementów polityki prorodzinnej, której realizacja leży w kompetencjach samorządów gminnych.

Na terenie Powiatu Zgierskiego funkcjonuje pięć szkół specjalnych, jeden ośrodek wychowawczy, jedno liceum ogólnokształcące, jeden zespół szkół licealno-gimnazjalnych, dwa zespoły szkół ogólnokształcących, sześć zespołów szkół zawodowych, cztery poradnie psychologiczno-pedagogiczne (w Aleksandrowie Łódzkim, Głownie, Ozorkowie i Zgierzu) oraz trzy młodzieżowe domy kultury (w Aleksandrowie Łódzkim, Ozorkowie i Zgierzu).

Na terenie Aleksandrowa Łódzkiego i Zgierza przy powiatowych szkołach ponadgimnazjalnych działają internaty przeznaczone dla uczącej się młodzieży. Trzeci internat działa przy Zespole Szkół Rolniczych im. Batalionów Chłopskich w Bratoszewicach.

Tabela nr 19. Szczegółowy wykaz szkół powiatowych z podziałem na typy szkół.

Lp.	Nazwa szkoły	Typy szkół
1.	Zespół Szkół Specjalnych im. Stefana Kopcińskiego w Aleksandrowie Łódzkim	- szkoła podstawowa specjalna, - gimnazjum specjalne, - zespół rewalidacyjno-wychowawczy - zasadnicza szkoła zawodowa specjalna, - szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
2.	Zespół Szkół Specjalnych w Głownie	- szkoła podstawowa specjalna, - gimnazjum specjalne, - zespół rewalidacyjno-wychowawczy, - szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
3.	Zespół Szkół Specjalnych w Ozorkowie	- szkoła podstawowa specjalna, - gimnazjum specjalne, - zespół rewalidacyjno-wychowawczy, - szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
4.	Szkoła Podstawowa Specjalna przy Specjalistycznym ZOZ dla Dzieci w Sokolnikach	- oddział przedszkolny specjalny, - szkoła podstawowa specjalna.
5.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zgierzu	- szkoła podstawowa specjalna, - gimnazjum specjalne, - zespół rewalidacyjno-wychowawczy, - zasadnicza szkoła zawodowa specjalna, - szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
6.	Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Aleksandrowie Łódzkim	- liceum ogólnokształcące.
7.	Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Głownie	- gimnazjum, - liceum ogólnokształcące.
8.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Ozorkowie	- liceum ogólnokształcące, - liceum ogólnokształcące dla dorosłych, - uzupełniające liceum ogólnokształcące dla dorosłych.
9.	Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Zgierzu	- liceum ogólnokształcące, - liceum ogólnokształcące dla dorosłych, - uzupełniające liceum ogólnokształcące dla dorosłych
10.	Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Aleksandrowie Łódzkim	- liceum profilowane, - technikum, - zasadnicza szkoła zawodowa, - technikum uzupełniające dla dorosłych, - szkoła policealna dla dorosłych.
11.	Zespół Szkół Nr 1 im. prof. Romualda Adama Cebertowicza w Głownie	- liceum profilowane, - technikum, - zasadnicza szkoła zawodowa, - uzupełniające liceum ogólnokształcące dla dorosłych, - szkoła policealna dla dorosłych.
12.	Zespół Szkół Zawodowych w Ozorkowie	- liceum ogólnokształcące, - liceum profilowane, - technikum, - zasadnicza szkoła zawodowa.
13.	Zgierski Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Zgierzu	- liceum ogólnokształcące, - liceum profilowane, - technikum, - technikum uzupełniające, - zasadnicza szkoła zawodowa, - szkoła policealna dla dorosłych.

Lp.	Nazwa szkoły	Typy szkół
14.	Zespół Szkół Nr 1 im. Jakuba Stefana Cezaka w Zgierzu	- integracyjne liceum ogólnokształcące, - liceum profilowane, - technikum, - zasadnicza szkoła zawodowa, - technikum uzupełniające dla dorosłych, - szkoła policealna dla dorosłych.
15.	Zespół Szkół Rolniczych im. Batalionów Chłopskich w Bratoszewicach	- zasadnicza szkoła zawodowa, - technikum.

Źródło: Opracowanie Starostwa Powiatowego w Zgierzu.

Oferta edukacyjna Powiatu Zgierskiego jest dość szeroka ale pomimo tego, w związku z systematycznym spadkiem liczby uczniów szkół gimnazjalnych, konkurencją szkół łódzkich oraz ciągle zmieniającym się rynkiem pracy, dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych na bieżąco opracowują i wprowadzają coraz to nowsze kierunki kształcenia oraz nowe zawody.

Budynki szkół powiatowych najczęściej pochodzą z lat sześćdziesiątych, wymagają stałych nakładów inwestycyjnych zarówno w infrastrukturę techniczną, jak i termomodernizację. Od 1999 roku w wytypowanych ze względu na stan technicznych szkołach następuje systematyczna wymiana okien oraz docieplanie ścian i stropów. Ze względu na szczupłość środków finansowych wiele pozostało w tym zakresie jeszcze do zrobienia.

W latach 2005-2007 Powiat Zgierski realizował projekt o nazwie „Fundusz stypendialny dla młodzieży wiejskiej ze szkół ponadgimnazjalnych” w celu wyrównywania szans edukacyjnych (w tym likwidowania barier strukturalnych, społecznych, ekonomicznych i komunikacyjnych) osób napotykających na różnego rodzaju przeszkody w dostępie do edukacji. Z pomocy tej skorzystało 256 osób. Podobne działania skierowane były do młodzieży studiującej w roku akademickim 2005/2006. Ze wsparcia skorzystało 67 studentów. Biorąc powyższe względy pod uwagę dostęp mieszkańców Powiatu Zgierskiego do edukacji na poziomie szkół specjalnych i szkół ponadgimnazjalnych należy uznać za dobry.

3.6.5. Bezpieczeństwo publiczne i przeciwpożarowe

3.6.5.1. Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu zlokalizowane są jej następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Komisariat Policji w Aleksandrowie Łódzkim
- 2) Komisariat Policji w Głownie
- 3) Komisariat Policji w Ozorkowie
- 4) Komisariat Policji w Strykowie
- 5) Posterunek Policji w Parzęczewie

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w roku 2005 Komenda Powiatowa Policji uzyskała następujące rezultaty: stwierdzono ogółem 4 398 przestępstw w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 86 747 w całym województwie. Wynik ten stanowi największy wskaźnik stwierdzonych przestępstw w województwie łódzkim (5%), nie licząc miasta Łodzi (39 435 przestępstw – 45,5%).

W podregionie łódzkim najwięcej stwierdzono przestępstw drogowych - 5746, kradzieży rzeczy – 5420 i kradzieży z włamaniem - 3700, z czego aż 826 przestępstw drogowych (14,37%), 1063 kradzieży rzeczy (19,61%) i 718 kradzieży z włamaniem (19,4%) w Powiecie Zgierskim. Czyni to Powiat jednym z najniebezpieczniejszych rejonów województwa pod względem przywłaszczania cudzego mienia oraz podróżowania.

Według danych GUS (stan na dzień 31 grudnia 2005 r.) w roku 2005 wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw wyniósł 60,2% do ogółu popełnionych przestępstw. Wykrywalne pozostają przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu: zabójstwa (100%), drogowe (98,9%), spowodowanie uszczerbku na zdrowiu (93,2%), gospodarcze (92,7%) oraz udział w bójce lub pobiciu (81,6%). W dalszym ciągu najwięcej problemów sprawia organom ścigania wykrycie sprawców takich przestępstw, jak: kradzież rzeczy (26,4%), kradzież z włamaniem (30,2%) i rozboje (58,4%).

Poniżej przedstawiono aktualną analizę zdarzeń drogowych zaistniałych na terenie Powiatu Zgierskiego na wybranych odcinkach dróg.

Tabela nr 20. Analiza zdarzeń drogowych zaistniałych na terenie Powiatu Zgierskiego na wybranych odcinkach dróg (lata 2004-2007).

Nr drogi	2004				2005				2006				2007			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
5166E	1		1	3	1		1	6	1	1		8	1		2	8
5101E	1		1	7	2		3	10	5		5	13	3		4	15
5168E	1		1	7	2		2	11	5		6	7	3		13	16
5137E				6	1		1	8	3		4	7	3		4	10
5126E				2	1		1	3				5	1		1	4
5100E	1		1	1	1		2	3				2	2		4	5
5102E	1		1	5	2		2	8	1		1	5	2		4	10
5103E																
1150E				1				2	1		1	4	1		1	2
Ogółem	5	0	5	32	10	0	12	51	16	1	17	51	16	0	33	70

Źródło: Opracowanie Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu – Sekcja Ruchu Drogowego.

W ciągu trzech ostatnich lat wypadkowość na monitorowanych drogach powiatowych wzrastała z roku na rok średnio o 53 % (tabela nr 20). W roku 2007 (stan na dzień 21 września 2007 r.) wskaźnik kolizyjności przekroczył granicę 100 % w porównaniu z rokiem 2004. Gwałtownie wzrasta liczba rannych w wypadkach na drogach powiatowych. Z 18 w 2006 roku do 33 w roku 2007 wzrosła liczba ofiar zdarzeń drogowych (tj. o prawie 84%). Jest to bardzo niepokojące zjawisko z uwagi na niesłabnącą tendencję wzrostową tego typu zdarzeń przez ostatnie cztery lata. Pomimo braku ofiar śmiertelnych (wyj. 1 zabity w 2006 r.), aktualna sytuacja drogowa budzi zaniepokojenie wśród kierowców i pasażerów podróżujących po naszym drogach.

3.6.5.2. Bezpieczeństwo przeciwpożarowe

Do zagrożeń pożarowych na terenie Powiatu Zgierskiego zaliczyć należy:

1) Zagrożenia obszarów leśnych. Lasy na terenie Powiatu zaliczone są do najwyższej kategorii (I i II) zagrożenia pożarowego. Obok potencjalnego zagrożenia pożarowego kształtowanego przez warunki przyrodnicze i pogodowe, bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru wynika z działalności człowieka.

2) Zagrożenia obszarów zabudowanych. Problemem wpływającym na zwiększenie zagrożenia pożarowego jest brak odpowiedniej infrastruktury w budynkach oraz na osiedlach mieszkaniowych, szczególnie złe rozwiązanie dróg wewnętrznych i parkingów. Brak odpowiednich oznakowań spowodowany wandalizmem lub zaniedbaniem administratorów, jak i blokowanie dostępu przez parkujące pojazdy samochodowe, w znacznym stopniu utrudnia lokalizację hydrantów naziemnych i podziemnych. Poważny problem stanowią również obiekty zabytkowe i stare kamienice, których rozwiązania budowlane mogą mieć wpływ na zwiększenie zagrożenia pożarowego (duże przestrzenie strychowe służące jako magazyn różnych materiałów, stare instalacje elektryczne, drewniane klatki schodowe).

Z danych analizy ochrony przeciwpożarowej Powiatu Zgierskiego za rok 2006 wynika, że do szczególnie zagrożonych obszarów zabudowanych należą:

- w Zgierzu: ul. 3-go Maja, Dubois, Narutowicza, Piotra Skargi, Gołębia, Sieradzka – budynki drewniane w zabudowie zwartej,
- w Aleksandrowie Łódzkim: ul. Wierzbńska, Pabianicka, Daszyńskiego – budynki drewniane lub z drewnianymi dachami w zabudowie zwartej,
- w Ozorkowie: ul. Listopadowa, Kościelna, Pl. Jana Pawła II, Wyszyńskiego, Zgierska – budynki w zabudowie zwartej z drewnianymi dachami,
- w Strykowie: ul. Warszawska, Kościuszki – budynki w zabudowie zwartej,
- w Głownie: ul. Łowicka, Limanowskiego, Łąkowa, Piątkowska, Targowa – budynki w zabudowie zwartej, częściowo drewniane,
- w miejscowościach: Sanie, Prawęcice, Grotniki, Szczawin, Podole, Kiełmina, Dobra – miejscowości wiejskie o zwartej zabudowie z przewagą budynków o dachach drewnianych.

3) Zagrożenia pożarowo-wybuchowe i chemiczne. Przemysł chemiczny wykorzystuje w procesach technologicznych duże ilości materiałów niebezpiecznych. Utrata kontroli nad tymi procesami może doprowadzić do uwolnienia dużych ilości substancji palnych, utleniających, wybuchowych, toksycznych i reaktywnych. Zasięg rozprzestrzeniania się skażeń chemicznych może daleko wykraczać poza granice zakładu.

4) Katastrofy budowlane i techniczne. Wielokondygnacyjna zabudowa, zwłaszcza miast powoduje zagrożenie katastrofami budowlanymi spowodowanymi głównie wybuchem gazu. Wybuch gazu w budynku wielokondygnacyjnym, w wyniku którego nastąpi jego zawalenie może zagrozić zdrowiu i życiu znacznej ilości osób. Ostatnimi laty projektuje i buduje się coraz więcej kompleksów z wielopołaciowymi dachami. Tworzenie takich struktur powoduje duże zagrożenie zniszczeniem konstrukcji dachu podczas obfitych opadów śniegu. Awarie systemów energetycznych, ciepłowniczych, wodociągowych, telekomunikacyjnych itp. mogą spowodować pozbawienie ludności i zakładów pracy, podstawowych mediów, niezbędnych do normalnego funkcjonowania. Powyższe zagrożenia wskazują na konieczność ciągłego nadzorowania sprawności wymienionych sieci, zwłaszcza szczelności sieci gazowych oraz niezwłocznego reagowania na sygnalizowane nieprawidłowości, a na wypadek większej awarii zaplanowania środków zastępczych zapewniających minimum niezbędne do funkcjonowania najważniejszych obiektów użyteczności publicznej.

5) Zagrożenia w transporcie. Przez teren Powiatu Zgierskiego przebiegają drogi krajowe oraz drogi wojewódzkie. Występują na nich różnego typu zagrożenia spowodowane dużym nasileniem ruchu drogowego, w szczególności na drodze krajowej nr 1 i A2. Szczególnie zagrożonym węzłem komunikacyjnym jest miasto Zgierz i Stryków. Pozostałe drogi, to drogi powiatowe, gminne i lokalne miejskie. Na drogach lokalnych prowadzących do obszarów rekreacyjno- wypoczynkowych takich jak Sokolniki i Grotniki występuje duże natężenie ruchu kołowego w okresie letnim oraz w czasie wyjazdów i powrotów weekendowych. Główne drogi, po których przewożone są materiały niebezpieczne nie są wyprowadzone poza obręb miast oraz nie zlokalizowano na obrzeżach miast parkingów przeznaczonych dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne. Zgierz jest lokalnym węzłem kolejowym. Tu znajduje się rozwidlenie szlaków biegnących z Łodzi na północ w kierunku Kutna, a stamtąd w kierunkach wschód-zachód (Poznań-Berlin, Warszawa-Moskwa) oraz na północ w kierunku na Gdańsk i Szczecin. Szlakami tymi są przewożone TŚP (toksyczne środki przemysłowe) i materiały pirotechniczne.

6) Powódzie. Potencjalne zagrożenie zalań i podtopień stwarzają rzeki: Bzura (na odcinku 14,4 km) oraz Bełdówka (na odcinku 3,1 km).

7) Zakażenia biologiczne ludzi i zwierząt o charakterze epidemii i zbiorowe zatrucia. W Powiecie Zgierskim mogą wystąpić zakażenia o charakterze epidemii, spowodowanej rozprzestrzenianiem się w atmosferze drobnoustrojów i bakterii chorobotwórczych (np. zagrożenie ptasią grypą) oraz zbiorowe zatrucia bakteryjne lub substancjami chemicznymi, które znalazły się przypadkowo lub zostały dodane świadomie do produktów żywnościowych i wody pitnej np. wodociągów. Miejsce i zasięg występowania wymienionych zagrożeń są trudne do przewidzenia. Najbardziej sprzyjające warunki rozprzestrzeniania zakażeń i wystąpienia zbiorowych zatruc występują w miastach oraz dużych skupiskach ludzkich. W okresie letnim sprzyjające warunki występują podczas długotrwałych imprez masowych, zjazdów oraz w ośrodkach wypoczynkowych, zwłaszcza gdy utrudniony jest dostęp do urządzeń sanitarnych i punktów wody pitnej oraz na obszarach dotkniętych powodzią, na których w wyniku procesów gnilnych powstają dogodne warunki rozwoju drobnoustrojów chorobotwórczych. Zachorowania (epidemie) mogą wystąpić także wśród zwierząt i w skrajnych przypadkach powodować masowe ich padanie. Sytuacja taka, oprócz znacznych strat materialnych stwarza także niebezpieczeństwo przeniesienia się niektórych chorób na ludzi.

8) Zagrożenie środowiska naturalnego. Substancje chemiczne wykorzystywane w zakładach, przesyłane rurociągami oraz przewożone, mogą w przypadku awarii technologicznych, wypadków lub katastrof drogowych i kolejowych przedostać się do atmosfery, wody i gleby powodując skażenie środowiska naturalnego oraz bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia osób znajdujących się w strefie skażeń.

Zadania związane z bezpieczeństwem i ochroną przeciwpożarową realizuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Zgierzu. Na terenie Powiatu Zgierskiego znajduje się 256 miejscowości, które są zabezpieczane pod względem operacyjnym przez trzy jednostki ratowniczo-gaśnicze (w Zgierzu, Ozorkowie i Strykowie) oraz 43 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych Typ "S", (z czego 21 jest włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego).

W 2006 roku straż pożarna na terenie Powiatu Zgierskiego interweniowała 2376 razy. Średnio jednostki straży pożarnej wyjeżdżały do zdarzeń 6 razy w ciągu doby. Rodzaje interwencji jednostek Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych podjętych w roku 2005 i 2006 ilustruje tabela nr 21.

Tabela nr 21. Rodzaje interwencji w latach 2005-2006

Zdarzenie	2005	2006
Pożar	899	731
Miejscowe zagrożenie	1016	1604
Fałszywy alarm	34	41

Źródło: Analiza ochrony przeciwpożarowej Powiatu Zgierskiego za 2006 rok. Opracowanie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.

W porównaniu z rokiem 2005 wskaźniki rodzajów interwencji zmieniły się odpowiednio:

- interwencje do pożarów - spadek o 19%,
- interwencje do miejscowych zagrożeń - wzrost o 57%,
- fałszywe alarmy - wzrost o 20%.

Główną przyczyną powstawania miejscowych zagrożeń było nietypowe zachowanie się zwierząt lub owadów stwarzające zagrożenie, niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu oraz silne wiatry. Dominującą przyczyną powstawania pożarów to przede wszystkim nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym.

W 2006 roku kontynuowano działania mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa pożarowego na terenie Powiatu Zgierskiego. Podejmowane były działania w celu opracowania odpowiednich analiz stanu bezpieczeństwa pożarowego, funkcjonowały powołane zespoły konsultacyjne oraz programy naprawcze i profilaktyki, m.in.:

- 1) Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego,
- 2) Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego,
- 3) Gminny Zespół Reagowania w Głownie,
- 4) Gminny Zespół Reagowania w Ozorkowie,
- 5) Miejski Zespół Reagowania w Zgierzu,

- 6) Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego,
- 7) Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy na terenie Powiatu Zgierskiego.

Bezpieczne drogi, ulice i chodniki, bezpieczeństwo w szkołach i przedszkolach, bezpieczne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości, nieograniczony dostęp do służby zdrowia, te elementy decydują o wizerunku bezpiecznego Powiatu. Stan bezpieczeństwa publicznego ma dlatego szczególne znaczenie dla rozwoju regionu. Rozwój społeczno-gospodarczy, rozwój cywilizacyjny stawia jednak coraz to większe wymagania zarówno dla wiedzy i umiejętności ratowników, jak również co do klasy i parametrów wykorzystywanego sprzętu.

3.6.6. Pomoc społeczna

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie naszego Powiatu wskazuje, że wśród trudności z jakimi najczęściej borykają się mieszkańcy dominują: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, patologia (przestępczość, alkoholizm, narkomania) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Głównym powodem generującym ubóstwo jest bezrobocie. Rozmiary i cechy bezrobocia stawiają je w rzędzie najważniejszych i jednocześnie najtrudniejszych do rozwiązania problemów społecznych, ekonomicznych i politycznych.

Osoby niepełnosprawne, stanowiące wg danych szacunkowych co najmniej 8% mieszkańców Powiatu Zgierskiego (tj. ok. 13 tys. osób), grupą społeczną w przytłaczającej większości bierną zawodowo. W związku z barierami w dostępie do edukacji, niepełnosprawni – aktywni na rynku pracy - są zatrudniani w zawodach nie wymagających kwalifikacji, czego konsekwencją są niższe wynagrodzenia i brak elastyczności zawodowej. Obecnie podstawowym celem działań jednostek samorządu terytorialnego powinna być zgodnie z założeniami programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych identyfikacja i eliminacja wszystkich barier stanowiących przeszkodę w równym dostępie do praw i w pełnym uczestnictwie we wszystkich dziedzinach życia.

W związku z powyższym Powiat Zgierski stoi w obliczu zupełnie nowej sytuacji związanej z problemami opieki nad dziećmi i młodzieżą zaniedbaną opiekuńczo i wychowawczo, zagrożoną marginalizacją społeczną, a także uzależnieniami i przestępczością.

Obecnie na terenie Powiatu realizowane są następujące programy przeciwdziałające marginalizacji i alienacji niektórych grup społecznych:

- Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i ich rodzin,
- Lokalny program opieki nad dzieckiem i rodziną
- Gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.